

Ljubljanski List

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Uredništvo in upravnništvo: Kolodvorske ulice šte. 15. — Z urednikom se more govoriti vsak dan od 11. do 12. ure. — Rokopisi se ne vračajo. — Inserati: šeststopenjska petit-vrsta 4 kr., pri večkratnem ponavljanju dajo se popust. — Velja za Ljubljano v upravnishvu: za celo leto 6 gld., za pol leta 3 gld., za četrt leta 1 gld. 50 kr., na mesec 50 kr., pošiljatev na dom velja mesečno 9 kr. več. Po pošti velja za celo leto 10 gl., za pol leta 5 gld., za četrt leta 2 gld. 50 kr. in za jeden mesec 85 kr.

Štev. 88.

V Ljubljani v ponedeljek, 20. aprila 1885.

Tečaj II.

Brez programa.

V sredo zaključil se bode slovesno državni zbor in par dnij pozneje razpisale se bodo novo volitve. Od vseh strani države dohajajo uže poročila o pripravljani na volilni boj, na različnih krajih povzdignili so uže posamezni voditelji raznih strank svoj glas razvijajoč program in načela, kojih se mislijo še za naprej držati. Zlasti levica pričela se je zgodaj gibati in uporabljati vso svojo moč, da si ohrani dosedanja svoja mesta. A upanja za to ima le malo. Glasovi, ki v tej zadevi prihajajo do nas, prepričati nas morajo, da je moč tako zvane zjedinjene levice zelo opešala, in uže danes sme se trditi, da bode le-ta v prihodnje vladila, nego dosedaj. Temu vzroka iskati je pač v delala, nego dosedaj. Temu vzroka iskati je pač v tem, da se ta stranka po krivici šopiri s pridevom „zjedinjena“. Svoje nejedinstvi namreč levica še nikdar ni tako jasno pokazala, kakor sedaj, ko stopajo posamezne nje korifeje na volilno pozorišče, ko razkladajo v bombastičnih frazah svojim volilcem, kaj da je treba nemškemu narodu, kojega zastopajo in kako da se bode moralo za naprej ravnati, da ta pride do neke danje svoje veljave, da zopet zadobi nadvlado nad drugimi narodi v Avstriji. Ako človek različne te pojave, ki prihajajo od raznih voditeljev državnozborske manjšine, le nekoliko primerja, razvideti mora takoj, da je bil pregovor *quot capita tot sensus* malu kje tako na svojem mestu, kakor je tukaj. Vsak stopa s svojim lastnim programom na dan, vsaki ima svoja pota, po kojih hoče hoditi in svoje krdelo do smotra voditi. Eni, ki so prišli še le v novejšem času do svoje veljave, a kojih pristaši se zlasti v severni Češki od dné do dné množé, vi-

dijo svojo rešitev le v mogočni Nemčiji. Ti zaklinjajo se v svoji zaslepljenosti, da hočejo z vsemi močmi delati na to, da se priklopi Avstrija na ta ali drugi način sosedni državi, kajti le po tej poti, tako trdijo, zamore uiti nemško pleme pretečemu poplavi slovanstva. Ti ljudje, ki družih težeuj nimajo, kakor narodnostne, in ki v svoji slepi strasti nečejo v miru živeti pod nobenim uvetom s svojimi slovanskimi sodržavljeni, zašli so tako daleč, da je začelo uže njihove nekoliko previdneje sobojevnike proti sedanji vladi, postajati strah pred njimi. Drugim, kojim tudi nič družega na mislih ni, nego narodnost in ki večjega veselja ne občutijo, kakor če imajo priložnost zatirati kak drug narod, hočejo po drugi poti dospeti do zaželjenega cilja. Nad tem, da bi sedaj Poljake ponemčili, so uže zdavnej obupali. A pri vsem tem pa so še naivni dovelj, da mislijo, to, kar se pri Poljaki doseči ne dá, doseglo se bo lahko pri Čehih in Slovencih. Za to so pripravljeni, Galicijo izobčiti iz zveze avstrijskih kronovin, da se na ta način v manjšino potisne v državnem zboru slovanski živelj. Tretja frakcija liberalne stranke zopet je pripravljena, postati nezvesta svojem dosedanjemu prepričanju, znebiti se hoče svobodomiselnih svojih načel, za koje se je neke danje toliko bojevala, in hoče se približati konservativnim Nemcom, me neč, da bode potem s pomočjo teh zatirala Slovane.

Tako vidimo nekdaj tako mogočno to stranko vso razpalo, med seboj po polnem nejedino in razkosano v posamezne frakcije, kojih vsaka zaslja je v svoj kolovoz, iz katerega si več pomagati ne zna. Dokler so imeli veljavo še stari, skušeni vodje te stranke, takó dolgo je še imponovala, tako dolgo je bila večini v državnem zboru tudi še nevarna. Dokler je imela še jednoten program

in jednega glavnega vodjo, tako dolgo je smela levica tudi še zmiraj upati, da pride še kedaj na krmilo, se vé da bi se bila morala poprej sprijazniti z mislijo, da se v Avstriji ne sme na steno pritiskati noben narod, da se brez uresničenja državnih temeljnih postav v naši državi vladati ne dá. Pri sedanjih okoliščinah pa tudi tega upanja več nima. Stranka, ki ima sto programov, je brez programa! Ona tava kot slepec sem in tja, in taka stranka ni sposobna za vladanje. To uvideva tudi glavno glasilo ustavoverne stranke. Iz uvodnega članka z dné 17. aprila tega lista veje globoka melanholija. S težko zakrivanim obupom ozira se tu na dogodjaje zadnjega časa in na pojave posameznih volilnih shodov. Z zamolklim glasom svari svoje pristaše, naj ne segajo predaleč, naj ne hrepené po stvarih, ki se doseči ne dajo, naj ne stopajo na pota, ki so preozka, da bi vsa levica po njih hoditi mogla. Z vso resnobo opomina pristaše levice, da naj ostanejo zvesti dosedanjim načelom, da naj ne rušijo jedinstvi, kajti „ne močne besede, le močna stranka kaj velja“.

A mi dvojimo, da bode ta opomin, kaj vspeha imel. Čas je bil poprej svariti in stopati nasproti Knotzu in drugim, ki jih navdajajo jednake misli, jednaki nazori. Tega glavno glasilo ustavoverne stranke poprej ni hotelo storiti, a sedaj jadikovati, je prepozno. Glas Herbstov sedaj nič več ne velja. Sivolasi stavec pokori se sedaj za nekdanjo svojo trmoglavost. Okraj, katerega je toliko let s tako gorečnostjo zastopal, ne mara več zanj, in še sedaj ni po polnem gotovo, kje mu bodo odkazali mesto. Vse te bridke skušnje pa ga gotovo ne žalijo tako, kakor to, da je za večno uničen njegov nekdanji lepi sen, da bode njegova stranka

Listek.

Prisega po smrti veljavna.

V jeseni je bilo in tedaj, ko smo velikošolci še jako dolge počitnice imeli. Popotoval sem po gorati Šleziji. Nekega večera pridem jako utrujen in spéhan do mesta Tešina, kjer se pri svoji sestri in svaku naselim za nekaj časa. Ni bilo še ravno dolgo od tega, da sta se bila ondi naselila kupivši graščino.

V gradu je stanoval tudi še poprejšnji posestnik graščine, ker si še ni mogel pripravnega bivališča drugod dobiti s svojo jako ljubeznivo gospo. Bila sta brez otrok. Meni se je ta bivši graščak takoj priljubil, kajti bil je mlad, veseljak brez primere. Tudi mene je rad imel. Ker se je ravno primerilo, da sva bila oba brez posebnega posla, sva si, kolikor se je le dalo, po možnosti prizadevala, eden drugemu kratek čas delati.

Jahala, lovila in vozila sva se. Če tudi takrat nisem bil še, Bog vé kako prebrisan, sem vendar le kmalu spoznal, da je veselje pri mojem pri-

jatelju dostikrat prisiljeno; spoznal sem, da mu isto ne prihaja iz čistega srca ali iz jasne moške duše. Vse je kazalo na neko notranjo razritost in to tem več, ker je bil mnogokrat vesel do razposajenosti in tedaj mu je vedno igral zaničljiv smehljaj okolo belih zob. Govoril je pa v takih trenutkih tako frivolno, da me je tu pa tam groza sprehajala.

Materijalist je bil vseskozi in človek, ki ni prav nič verjel, česar se ni dotaknil. Po tem načelu uravnal si je tudi vse svoje delovanje; vendar pa se je meni zdelo, da mu ta materijalizem ne prihaja iz prepričanja, temveč da on tega še le išče in da mu je na tem ležeče, da bi ga ljudje za prostomišljaka imeli.

Dolgo let je hodil v šolo in tudi univerzo je imel za sabo. Vendar pa vsa ta omika njegovega duha ni zjediniila v blagotvorno skupino, temveč je pri njem vse na polovičarsko učenost kazalo. Bral je silno veliko, veliko preveč, brez razločka eno za drugim, česar njegova polovičarska vednost ni bila vstani dobro prebaviti.

Vsled tega nastal je v njem tisti rečni boj, da ni ravno naravnost tajiti hotel, česar ni raz-

umel, verovati pa tudi ne, o čemur se ni mogel s občutki prepričati.

Vere mu je manjkalo in pa tiste razumnosti, s katero sklepamo iz tega, kar nam je razumljivega, tudi na to ravnokar našim občutkom še ne razumljivo.

Dobre pol ure od Tešina ob veliki cesti ležeč je naselbina občine Herrenhuterjev v jako prijaznem in tihem kraju, ki se vsakemu na prvi pogled priljubi. Gostilnica je snažna brez primere, pri peku vse tako čedno in slastno kakor tudi po drugih prodajalnicah. Predno pa se iz Tešina preko naselbine na veliko cesto pride, treba je iti po kratki, puščobni soteski, obrasteni s pritlikavim grmičevjem. Ondi stoji tudi star sključen borovec, o katerem si ljudje marsikaj čudnega pripovedujejo. Posebno po noči se ga vsakdo, če je treba, na uro daleč ogne. Ljudje namreč pravijo, da ondi straši. Ko so bili Francozi v deželi, se jih je ravno ondi silno veliko pobilo in tudi oropan je bil uže marsikdo ondi. Tako je prišel tisti borovec v jako slabo veljavo, katero so razni grički okolo njega za las mrtvaškim grobom podobni še zdatno poviševali. Strahovit je bil pa ta borovec uže zaradi tega

še kedaj stala na krmilu. To je, kar posebno britko občuti, da je nekedaj tako mogočna levica sedaj oslabiljena in razdejana, in da je nesposobna za vladanje, na čemer pa nosi se vé tudi sam nekoliko krivde.

Tako prišla je zedinjena levica, ki je v zadnjih šestih letih tolikrat naglašala, da ji programa razvijati treba ni, ker je itak vsemu svetu znan, takó daleč, da ga sedaj razvijati ne more, ker ga nima! Disciplina na njeni strani je po polnem razrušena, nekedanji njeni vodje so zaničevani, glavno vlogo igrajo zdaj možje, ki so politično po polnem nezreli in ki z nepremišljenim svojim postopanjem sebe in svojo stranko tirajo v propad. Ko bi se levica ne bila v protislovje stavila s postavami, ki jih je deloma sama vstvarila, ako bi ne bila zapustila pravega avstrijskega stališča, ne bila bi prišla tudi sama sabo v protislovje, ne tavalala bi sedaj razkropljena po raznih stranskih potih in ne bilo bi ji pretakati solzá na razvalinah nekedanje mogočnosti svoje. V postavi mora imeti podlago vsak program, stranka, ki tacega programa ne pozna, tudi za vladanje sposobna ni.

Iz Srbije.

P. C. — Skupščina našla se je k slednjemu zasedanju v tekoči zakonodavski dobi v Nišu. Izimši nekatere dopolne volitve in več imenovanj uladnih zastopnikov se zbornica v svoji sestavi in razvrstitvi strank nič ni spremenila. Napredna stranka je še zmerom kompaktna večina, katera se, kakor se ob sebi umeje, drži kabineta Garaščanin, saj je ta kabinet iz njene srede vzet. Ker to strankarsko razmerje opozicijskim strankam, osebno liberalni stranki malo dopada, se od te strani razširjajo vsakovrstne vesti secesiji, katera se namerava med napredno stranko. Kak izid bodo pokazale volitve v bodočem letu, se pač danes ne more še povedati z matematično gotovostjo; a razkosanje napredne stranke, kar so posebno živo želeli Rističijanci, se ni zvršilo, a tudi ni nikakega vzroka, zakaj bi se mogla stranka vreči. Principijelne difference ne ločijo vodij, in kar se tiče osebnih disonanc, so pač take, da so komaj nevarne, da bi razdrle organizacijo stranke, katera se je ob težavnih razmerah dobro skazala ter vitalnim interesom dežele mnogo dobrega storila.

Program za tisočletno slavnost Metodovo je sestavljen. Dne 18. se bode po vseh tukajšnjih cerkvah obhajala slovesna božja služba. Slavnostni govor govoril bode rektor teološkega zavoda, arhimandrit Nikanor. Vse šole bodo ta dan zaprte. V govorih, primernih tej slavnosti pojasnjeval se bode učencem pomen slovanskega apostola. Z odra, kateri je nastavljen v trdnjavi, govoril bode narodu metropolit ter se ob jednom spominal za deželo tako pomenljivega dne 18. aprila 1867, ko je turška garnizija zapustila trdnjavo. Potem bode

sam po sebi, ker so škarjice na njem vedno šumele.

Ne bom navajal vseh pravljic, tistega borovca dotikajočih se. Omeniti pa moram vendar le prečudne njegove lastnosti, od katere je dobil prej ko ne tudi ime, kajti rekli so mu „šumevec.“ Nikdo se ni brigal, da bi bil temu vednemu šumenju na sled prišel, ali pa se ni hotel brigati, od kod da prihaja.

Kedar je bilo namreč okoli in okoli vse praznično tiho, tako tiho in mirno, da se niti bilka na paši ni ganila, trepetale so škarjice na širokem kljukastem borovcu in šumele, kakor bi bile čebele med njimi. Vedela pa živa duša ni, ali tisto šumenje prihaja iz debla ali iz vej.

Sam sem večkrat opazoval šumenje na tistem borovcu, ker sem prav za trdno mislil, da mora gori na vejah ali pa v votlem deblu kak roj divjih čebel ali osá biti. Deblo, kolikor se ga je od spodaj videlo, je bilo visoko in nepokvarjeno in se nikakor nisem mogel prepričati, ali je votlo ali ne. Prišežem pa lahko, da so se konji dostokrat v njegovem oblizji plašili ter so hrapajoč in spenjajoč se v divjem diru mimo njega bežali.

procesija proti gledališkemu trgu, kjer se bodo slovesno položili venci na statuvo kneza Mihajla Obrenovića III., kateri je uresničil notranjo samosvojnost Srbije. Popoldne priredila bodo vsa belograjska pevska društva na vseučiliškem trgu slovesen koncert. Član društva učenjakov govoril bode narodu ter pojasnjeval kulturni pomen sv. Metoda. Potem pričele se bodo ljudske veselice, za katere je vojni minister brezplačno prepustil vojaške godbe. Slavnost končala se bode s splošno razsvitljavo.

Gospod Jovan Ristić praznuje tisočletnico v Petrogradu, za kar je dobil od tamošnjega slovanskega odbora povabilo. Njegovi prijatelji pripisujejo temu potovanju političen pomen, a gotovo po krivici; sploh se misli, da Ristićevo potovanje nima prav nobenega pomena.

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

Državnim poslancem razposlal je uže predsednik državnega zbora vabila, naj se snidejo dne 22. t. m. opoldne v poslopji cesarskega dvora k slovesnemu zatvorenju državnega zbora, katero se bode zvršilo s prestolnim govorom.

Na Goriškem pričelo se je uže precéj živahno gibanje za bodoče državnozborske volitve. V slovenskih občinah ni ravno razdvoja zaradi kandidata, a drugače v italijanskih občinah, tam je liberalna in konservativna stranka. Pred kratkim imelo je laško katoliško društvo shod in pri tem je zopet postavilo kandidatom monsignora Valussija. Valussi je tudi sprejel zopet mandat. Za tega kandidata glasovali bodo konservativci in slovenske občine, katere so pod gradiškim glavarstvom. Grofa Coroninija bodo zopet kandidovali v mestih in trgih, vendar ga hoté imeti nekateri v veleposestvu, ker si tam niso v svesti zmage; v mestih in trgih pa bi v tem slučaju postavili popolnega svojega somišljenika. Slovenci bodo menda v mestih glasovali za Coroninija.

Zakon, katerega je sklenil koroški deželni zbor, gledé pripomoči interesentov pri uravnavi Drave dobil je Najvišje potrjenje. Interesentje bodo morali dati 333 333 gld., letna svota za rezižo in ohranitev znaša 84 00 gld.

Tuje dežele.

Iz Niša se poroča: Prestolni govor, s katerim je srbski kralj otvoril skupščino, omenja hvaležno gostoljubnost avstrijskega cesarja povodom kraljevega potovanja, kakor tudi obiska rumunskega kralja kot dokaz prijateljskih razmer s sosednimi državami. Vzrokov skaljenih razmer z Bolgarsko ne more odpraviti kralj. Vlada je nadalje naznanila več reformatičnih predlog. Poslanci so prestolni govor z odobravanjem sprejeli.

Ni me volja vseh okolišin na široko razkladati. Le toliko še omenim, da ga skoro ni bilo dné, da bi ne bil šel z Evaldom v naselbino, kjer sem se prav dobro imel. Sram me je pa priznati in vendar je res, da sem se po noči domu grede vedno omenjene soteske skrbno izogibal in sem šel rajši na okoli, če tudi mnogo daljšo pot.

Nekega dné vračali smo se z lova, ki ga je bil moj svak napravil. On je hitel naprej, kar nas je bilo pa družih, sklenili smo, pred večerjo napraviti še nekoliko ovinka v naselbino, da si lačne želodce nekoliko z izbornim vinom in pivom okrepčamo. Prekrasen jesensk dan vam je bil in solnce je jako gorko sijalo. Tem večja bila je torej radost med nami o tem in onem. Da se je šegavost splošno proti tistim nedeljskim lovcom obračala, ki niso nič drugega zadeli, kakor luknjo v zraku, da je ta in oni vse svoje laži na dan spravil, da ga je sosed še prekositi skusil, mi bo vsak rad verjel, kdor je uže v kaki lovski družbi bil. Jedli smo in pili in pa veseli smo bili, da ne kmalu tako. Najbolj razposajen med nami je bil pa Evald sam. Tak je bil, da ga ni bilo vgnati. Posebno dobre volje zapustili smo gostilnico v naselbini, da ne bi večerja na nas predolgo čakala.

Iz Brunšvika se poroča, da se je med onimi osebami, katere so hotela ovreči oporoko vojvoda Viljema in kraljem saškim ter vojvodo Cumberlandom dosegel sporazum. Tožiteljem so se priznale obile svote.

O vstaji v Kanadi se poroča, da se vse kolone dalje pomikajo. Generala Middletona prednje straže prodrle so uže do Humboldta, kjer hoté počakati, dokler ne pridejo za njimi grenadirji, kateri so še 40 milj zadej.

Navzlic vednim zatrjevanjem, da se bode afgansko mejno vprašanje rešilo mirnim pôtom, vendar obe državi, Ruska in Angleška, osebno pa Angleška, oborožujete. Angleška admiraliteta sklenila je soglasno z vojnim ministerstvom, da se najemó še druge ladije trgovinske mornarice ter se kot vojne ladije oborožijo. Te ladije se bodo oborožile najbrže v Avstraliji ter se potem pridružile drugim ladijam v avstralskih vodah. Tudi Rusija ne miruje; oborožujejo se pridno nove vojne ladije, dozdanje pa so dobile ukaz, da morajo biti vedno pripravljene. — Slednje dni bil je v Londonu agent ruske vlade ter iskal pri londonskih denarnih kraljih 2 000 000 funtov strg. privatnega posojila. Da-si so bili pogoji zeló ugodni, vendar ni dobil zahtevanega posojila.

Angleži v Sudanu polagoma dalje prodirajo. Dne 16. t. m. zasele so njih čete Otao; dné 17. t. m. so dovršili železnico do Handuba. O Osmanu Digmi zdaj ni nobenega poročila; najbrže da ga zadržujejo nezgode, katere so ga zadele pri El-Obeidu.

Dopisi.

Iz Kranja 19. aprila. (Izv. dop.) Kakor je po eni strani obžalovati, da tukajšnji, leta 1883 osnovani podružnici družbe „Rudečega križa“ več udov ne pristopi ter da jih je uže nekaj izstopilo, med istimi večinoma takih, kojih mali letni donesek dveh goldinarjev gotovo ne teži — moram na drugi strani z veliko radostjo zabeležiti, da se bode na korist družbi dné 3. majnika tekočega leta v prostorih naše čitalnice veselica vršila, ki jo priredi v to svrhu sestavljeni odbor, pri kateri bodo nekateri domači, glasbeno izvežbani gospodje (septet) in dame blagovoljno sodelovali.

Veselica obsegala bode koncert po sledečem sporedu:

1.) Weigel J.: Ouvertura iz opere: „Die Schweizerfamilie“, za septet; 2.) Parma V.: „Frou-frou“. Polka-pizzicato za sekstet; 3.) Brahms J.: „Ogerski plesi“ (št. 2), čveteroročno za glasovir; 4.) Vieuxtemps H.: „Phantasie-Caprice“ za gôsl in glasovir; 5.) Weber C. M.: Molitev iz opere: „Der Freischütz“, za sopran s spremljevanjem na glasovirji; 6.) Maiseder J.: „Podoknica“, za gôsl s spremljevanjem goslarskega kvarteta; 7.) Abt F.:

Po cesti gredé razdelila se je naša družba nehoté v večje in manjše gruče. Ko smo bili uže blizo šumečega borovca, opazil sem še le, da sva z Evaldom sama ostala. Vsi so bili uže spredaj. Evald mi je celo pot toliko lepega, kratkočasnega in zabavnega povedati vedel, da niti zapazil nisem, da sva sama ostala.

Ravno je bil v sredi jako vesele pripovedke, kar bliskoma obstane, in me s po polnem resnobnim glasom vpraša: „Kaj mislite, ali je po smrti še življenje? Ali je mrtev še lastno bitje, ali ima kaj zapopadka o svojem bitji in o tem, kar je bil?“

Kakor od strele zadet sem ga gledal, tako neljubo dirnol me je to vprašanje, ki je bilo v gorostasnem protivju z ravno tem, kar sva se do sedaj ménila. Zdelo se mi je skoro, da se šali, toda resnobni njegov obraz pričal mi je ravno nasprotno. Rekel sem mu:

„Od kod to, táko izvanredno vprašanje?“

„Uže cel dan mi roji po glavi!“

„Jeli mogoče? — danes — na lovu, kjer ste bili take volje, med veseljaki najboljši?“

(Dalje prihodnjič.)

„Ti senj si moj v tih noči.“ Fantazija flavto in glasovir; 8.) Parma V.: „Vse je rešeno!“ Polka (hitra) za septet in čveteroročno za glasovir (poklonjena podružnici domoljubne podpórne družbe za Kranjsko v Kranji). — Začetek točno ob 8. uri zvečer. Vstopnina za osebo 80 kr. — Nadplačali se hvaležno sprejemajo.

Da se bo po končanem koncertu tudi zasulkalo, umeva se samo ob sebi, vender pa mi je omeniti, da je za dobro godbo skrbjeno — Obče je znano, kak blag namen društvo „Rudečega križa“ zasleduje in zaradi tega bilo bi želeli, da bi se veselice povabljeni v tako obilem številu vdeležili, da bi se kolikor mogoče izdatno svoto čistega dohodka blagajniku izročiti zamoglo.

Razne vesti.

— (Umor japonskega poslanca Sakurada.) Kakor smo enkrat uže poročali, bil je japonski poslanec Sakurada v Rotterdamu od neke dame, s kojo je prej zelo intimno občeval, a ji potem nezvest postal, umorjen. Iz Rotterdamu se v tej zadevi še to poroča: „Jeanne Lorette — to je imé dame — je zdaj še v neki bolnici v Rotterdamu, kajti po izvršenem umoru ranila je bila tudi sebe. Nekoliko dni poprej, preden j jo doprinesla zločin, prosila je necega zdravnika, da bi ji puščal, kar pa zdravnik ni storil, zagotavlja jo ji, da ji tega ni potreba. Sedaj je jasno, zakaj ga je to prosila. Hotela je le zvedeti, katere so prave žile, da bi si jih bila potem prerezala in tim gotoveje usmrtila se. Da je bila res uže prej odločila se, usmrtiti Sakurado in potem tudi sebe, razvidno je iz tega, da je nje lastni brat japonskega poslanika na to opozarjal in svaril ga, da naj se ogiblje, kakor tudi iz tega, da je ona pred ta dan poslala svojemu očetu še 1900 frankov in v pismu, ki mu ga je pisala, naravnost izjavila je: „Ko boste to pismo brali nisem več med živimi!“ Njen oče podal se je na to tudi takoj v Haag, kjer je potem zvedel, kar se je bilo dogodilo. Pozvedelo se je na dalje tudi, da ji je Sakurada dal 8000 frankov, da bi se je znebil. Ona sprejela je to svoto, a samo za to, da je s tem svoje dolgove plačala, ostalo pa svojemu očetu poslala. Morilka bo se imela, kakor hitro okreva, pred porotniki zagovarjati.

— (Žalosten slučaj.) Velika nesreča prigradila se je te dni necemu najemniku v komitatu Baranja na Ogerskem. Zvečer namreč peljal se je v kočiji z mlado svojo ženko proti domu. Ker je ondotna okolica baje nevarna, imel je revolver v roki. Uže sta bila blizu domače hiše, ko zagleda, da se v nekem grmu nekaj sumnega giblje. On napne petelina, a v tistem trenutku poskoči voz, revolver se sproži in krogla zadene njegovo soprogo v trebuh, ki je še tisto noč med strašnimi bolečinami izdihnila dušo.

— (Dobro sredstvo.) Pridigar zapazil je neko nedeljo v cerkvi med svojimi poslušalci tudi korporal, kar je bilo v tistem kraju redkost. Poklical ga je k sebi. „Moj sin“, mu je dejal, „z zadovoljstvom opazil sem tvojo navzočnost.“ — „Nu“, odvrne oni, „kam pa naj bi šel, ker imam malo denarja, kakor v cerkev.“ — „Nu, to si lepo storil, tu imaš pol goldinarja. Pridi prihodnjo nedeljo zopet v cerkev.“ — Prihodnjo nedeljo bila je vsa cerkev nalačena, in več kot polovica bilo je vojakov.

Domače stvari.

— („Izjava“ izvrševalnega odbora.) Gledé izjave izvrševalnega odbora, katero je „Slovenski Narod“ v sobotni svoji številki prinesel in ki je bila tudi nam in „Slovenec“ doposlana, a je ta dva lista na izrecno željo v Ljubljani bivajočih članov izvrševalnega odbora prijavila nista, mogoče nam je danes opomniti, da se v kratkem proglasi od strani izvrševalnega odbora popravek, ki bo do to izjavo nekoliko, in sicer zlasti v točki, ki se peča z doljenjsko železnico, v tem zmislu popravil, da je ta stvar drugačna, da se namreč v obče strinja s tem, kar je g. prof. Šuklje v tej zadevi v našem listu pisal.

— (Goriška „Soča“ pripoveduje v zadnji svoji številki), da ji dohajajo iz Kobarida in kobaridske okolice dopisi, ki se bavijo z novim kobaridskim poštarjem, g. Palisca-o, in so tako ostri, da si

ne upa objaviti jih, med tem ko pa objavlja „Soča“ v resnici v istem listu o imenovanju tega poštarja dopis z desnega brega Soče, polen strupa. Dotični dopisnik poroča „Soči“, da sta se trudila dva slovenska moža, da bi Palisca-i pridobila kobaridsko pošto, eden v Tominu, drugi, temu veliki prijatelj, v Ljubljani, in dostavlja potem tedencijozno čenčarijo, ki je dobra le za „Sočine“ predale. Nam se ne zdi merodajno, kedo se je in s kakim uspehom ta ali uni trudil za Palisca-o, merodajno je to, je li pravično, ali ni, da je vlada pošto podelila Palisca-i; in nam se zdi, da je to popolnem pravično, in da torej, kedor koli je priporočal njega, ni delal krivice. Mi namreč vemo, da je Palisca Avstrijanec, rojen na Primorskem, če tudi ne v Kobaridu, da je sposoben za podeljeno mu službo, in da zna tudi slovenski jezik tako, da bo mogel v svoji službi občeovati z ljudmi; vemo vrhu tega, da je bil Palisca hudo ranjen v Bosni v vojski za Avstrijo in je vsled tega zdaj kruljevec. Zdaj je vprašanje, kateri drugi prosivci so se zraven njega oglasili za isto službo, kakošna je njih sposobnost, njih zanesljivost, kedo izmed njih je uže, kje in za koga svojo kri prelil? To bi bila morala „Soča“ natanko poizvedeti, predno je začela podajati občinstvu smeti, koje ji pošiljajo njeni dopisniki z desnega in levega brega Soče, in predno je začela prav po kristijansko (!) sumničiti vlado in druge ljudi.

— (Društvo zdravnikov v Kranjski) imelo bo v sredo, dné 22. t. m., izreden občni zbor z naslednjim sporedom: A. Notranje zadeve, med temi: 1.) nova volitev, oziroma dopolnilna volitev društvenega vodstva po novih pravilih, torej je treba navzočnosti najmenj 12 članov; 2.) volitev dveh članov kot strokovnjakov v c. kr. davčno krajevno komisijo. B. Predavanja. Predavali bodo: primarni zdravnik dr. Fux, vladni svetnik dr. Valenta in grajski zdravnik Mayer iz Planine.

— (Trgovinsko bolniško in penzijsko društvo) imelo je včeraj ob 11. uri dopoludné v mestni dvorani izreden občni zbor, katerega se je udeležilo 72 članov. Na dnevnem redu je bilo poročilo o dné 12. t. m. se vršéči volitvi ravnateljstva. Poročilo se je vzelo v znanje. Dalje volitev dveh članov ravnateljstva mestu g. Alfreda Ledenika in Karola Klemenčiča, katera nista sprejela izvolitve. Izvoljena sta bila gg. Kamilo Baumgartner in Fran Schantel. V revizijski odsek je bil izvoljen gosp. Alfred Ledenik.

— („Literarno-zabavni klub“) imel je minulo soboto ob 8. uri v hotelu „pri Maliči“ svoj „jour-fixe“. Udeležilo se ga je blizo 20 članov. Predsedoval ga je g. M. Brencé, predaval pa je gospod dr. Šesek o slevenskem uradovanji, osobito pri sodnijah. Navel je vse do zdaj izdane naredbe pravosodnega ministra gledé rabe slovenščine pred sodnijo ter pokazal, da nam je ravnopravnost po polnem zagotovljena; na drugi strani pa nam je g. predavatelj tudi odkril na lastnem telesu, da se namreč naši svetniki in beležniki še vedno premalo poslužujejo slovenščine. G. predavatelj podal je tudi v kratkih potezah razvoj slovenske pravoslavne literature, navel vse slovenske prevode postav, vse terminologije in znastvene razprave do slednje pravniške knjige. Gospodje društveniki so z velikim zanimanjem sledili govornikovim besedam ter mu živahno ploskali ob skončetku. Tudi ta večer nabrala se je precejšnje svotica za „Narodno šolo“.

(Požarna kronika.) Dné 16. t. m. okolo 2. ure popoludné pričelo je goreti na skednji Janeza Repnika v Šmartinu za Cerkljami, okraj kranjski; vsled hudega vetra se je ogenj naglo razširil ter upepelil gori imenovanemu gospodarju hišo, gospodarsko poslopje in mlin ter še 12 drugih hiš in 9 gospodarskih poslopij. Vse to se je zgodilo v pol ure. Naglo na pomoč prišli ognjegasci iz Kranja, iz Cerkljan in iz Górenjega Brnika preprečili so dalnje razširjanje ognja. Škode je 17 200 gld.; zavarovani so vsi pogorelci, a samo za 7550 gld. Pri ognju opekeli so se posestnik Jakob Urbanec tako hudo, da bo težke ozdravel; mislil je namreč iz goreče hiše rešiti še nekaj denarja, a pal je v ogenj. Vzrok požaru je še neznan, domneva pa se, da je nekdo navlašč zažgal.

— (Dnevni brzovlaki) Dunaj-Trst vstavljaji se bodo od 1. maja počenši v Rimskih Toplicah in če bo treba tudi v Trebovljah po 1 minuto. V Rimske Toplice prišel bo ob 4. uri 21 m., v Trbovlje ob 5. uri 2 m. popoludné. Iz Trsta na Dunaj obstal bo brzovlak v Trbovljah ob 12. uri 9 m., v Rimskih Toplicah pa ob 1. uri 1 m. popoludné. Tretji razred se bo pri teh vlakih nahajal le od Trsta do Zidanega Mosta, dalje proti Dunaju bodeta pa le I. in II. razred.

— („Slovstvena zgodovina v slovenski ljudski šoli“) spisal Janko Leban (Gradimir), ljudski učitelj. Ponatis iz „Uč. Tov.“, dobiva se v Miličevi tiskarni v Ljubljani posebej in stane mehko vezana 30 kr., pod križnim zavitkom 5 kr. več, to je 35 kr. — Tako zóve se ravnokar izišla 50 stranij obsezojoča knjižica v vel. 8°. V uvodu pripoveduje gosp. pisatelj, kaj ga je napotilo, da je jel spisovati „Slovstveno zgodovino v slovenski ljudski šoli“, s temi besedami: „Uže predlansko leto imel sem priliko v „Učit. Tovarišu“ opozarjati na to, kako dobro je, da je v naših berilih: v II., III. in IV. podpisano malo ne pri vsakem koščeku ime onega pisatelja, ki je spisal dotični odstavek. Naravno je, da se mora vestni učitelj, obravnujoč dotični košček, pomuditi tudi pri podpisnem pisateljevem imenu. V kratkih, učenčevemu razumu dostopnih, navdušenih besedah, naj otrokom pové pisateljev životopis in opiše njega slovstveno delovanje. Tako, dragi mi kolega budil bodeš v srčecih v odgojo izročene ti mladine ljubezen do našega jezika in naroda; takó položiš v srca svojih učencev kal one navdušenosti, katera jim v poznejih letih vzplamti v korist národni naši stvari!“ Na dalje g. pisatelj v uvodu pojasnjuje še, kaj je slovstvo ter razlaga najvažnejše oblike, katere se nahajajo v poeziji in prozi. Potem podaje pri vsakemu pisatelji, od katerega se nahaja kak spis v II. berilu, kratek, a marljivo sestavljen životopis. Tako tudi pri III. in IV. berilu. Kakor rečeno, knjižica je zelo lična, in mi jo prav toplo priporočame učiteljem in učencem. Cena je gotovo zelo nizka, samo 30 kr., oziroma 35 kr.

— („Družba sv. Mohora“) v Celovci je za 1885. leta svojim družnikom podarila šestero knjig, namreč: a) Življenje Marije in sv. Jožefa, III. snopič; b) Cecilija, II. del; c) Občna zgodovina, X. snopič; d) Slovenski pravnik, II. snopič; e) Miklova Zala, slovenskih večernic 38. zvezek; f) Koledar za 1885. l.

Zahvala.

V dolžnost si štejem, da se za izdatno in hitro pomoč pri požaru v Šmartnem, občine cerkljanske, v imenu nesrečnih pogorelcev sl. požarni brambi kranjski prav toplo zahvaljujem. Ravno takó tudi blagorodnemu in visoko spoštovanemu gosp. c. kr. okr. glavarju Josipu Merku, ker se ni bal dolgega pota, pogledati si stan pogorišča.

Županstvo v Cerkljah 16. aprila 1885.

Anhrej Vavken, župan.

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

Dunaj, 20. aprila. (Iz gospodske zbornice.) Predsednik spomina se umršega Eitelberga v toplih in pohvalnih besedah. Ministerski predsednik nazznanja, da se bo drž. zbor slovesno zatvoril dné 22. t. m. Peticijo geogr. društva za podporo 5000 gld. v namen znanstvene ekspedicije v Afriko, da se raziskuje mejno ozemlje med Nilom in Kongom podpiral je toplo poslanec Khevenmüller. Peticija se izroči vladi. Med prečitanjem poročila o predlogi Severne železnice prišel je švedski kralj v dvorno ložo; ministerski predsednik Taaffe ga je pozdravil. Kralj ogledal si je pozneje poslopje. Ko je govoril še vladni zastopnik Wittek, sprejela se je brez debate predloga o Severni železnici v drugem in tretjem čitanji. Predsednik izrekel je potem nekaj zahvalnih besedij vladi, na kar je zbornica navdušeno zaklicala cesarju trikratni slava! Ko je izrekel nadškof Ganglbauer še predsedniku zahvalo, zatvorila se je seja.

Dunaj, 19. aprila. Delavci in delavke v Floridsdorfski tovarni za juto, po številu 700, odpovedali so delo, ker se je povišanje dela dovolilo samo nekaterim delavcem. Družba je naročila potrebne delavee iz Simmerinške jutne tovarne, a

tudi ti niso hoteli delati. Tovarna je zaprta, mir se do zdaj ni motil.

Črnovice, 19. aprila. Trgovsko mesto Vienne uničil je ogenj. Stoinštrideset hiš je po polnem pogorelo. Dogodilo se je več nesreč.

Pariz, 19. aprila. Vnanjemu uradu se je oficijelno naznanilo, da je „Pekingšk List“ včeraj objavil razglas, s katerim se je potrdila tientsinska pogodba ter se zaukazalo vojakom, zapustiti Tonking. Blokada Formoze se je dné 16. aprila odpravila.

Pariz, 19. aprila. General Brière brzojavlja, da se Kitajci umikajo proti severu.

Pariz, 19. aprila. „Journal Paris“ poroča, da je v Španiji nastal vojašk upor.

Petrograd, 19. aprila. Kakor se čuje, je car dovolil, da se upelje ruščina kot učni jezik na vseh elementarnih šolah v Poljski, izimši veronauk pri tujezemskih veroizpovedanjih. Materinščina ostane učni predmet.

Petrograd, 19. aprila. Vojne ladije v Kronstadtu se še vedno oborožujejo; vse tamošnje ladije so dobile ukaz, naj bodo pripravljene.

Telegrafično borzno poročilo z dné 20. aprila.

	gld.
Jednotni drž. dolg v bankovcih	81.05
„ „ srebri	81.25
Zlata renta	105.25
5% avstr. renta	96.40
Delnice narodne banke	857.—
Kreditne delnice	284.10
London 10 lir sterling	125.30
20 frankovec	9.89 ⁵
Cekini c. kr.	5.87
100 drž. mark	61.20

Tujci.

Dné 18. aprila.

Pri Maliči: Esinger, trgovec, iz Monakovega. — Kralowsky in Eisler, trgovca, z Dunaja. — Sedlacek, profesor, iz Badena. — Kroschl, trg. potov., iz Gradca. — Stranisky, trg. potov., iz Iglave.

Pri Slonu: Labrousse, trgovec, iz Valentignya. — Barta, trgovec, in Vosseler, trg. potov., z Dunaja. — Perko, trg. potov., z Ptuja. — Dralka, c. kr. okr. glavarja soproga, iz Radovljice. — Heinrich, rudnijski uradnik, z Ojstrega.

Pri Bavarskem dvoru: Steinberger, zasebnik, iz Št. Vida. Frankowics, zasebnik, z Kranjskega.

Pri Avstr. carji: Klein, trg. potov., iz Gissina. — Staufer, učitelj, iz Trebovelj.

Umrli so:

Dné 17. aprila. Marija Pajek, vdova c. kr. okr. glavarja, 71 l. Franciskanske ulice št. 4, pohabljenje podtrebušnih organov.

Dné 18. aprila. Helena Korén, soproga hiš. posestnika, 63., Študentovske ulice št. 11, ostrupljenje gnojine. — Urša Seunig, gostinja, Kravja Dolina št. 11, starostno opešanje. — Fran Navinšek, krojačev sin, 1½ l., Poljanska cesta št. 18, škrlatica.

V civilni bolnici:

Dné 16. aprila. Marija Habjan, dninarica, 41 l., paral. behost.

Tržne cene.

V Ljubljani 18. aprila.

Hektoliter banaške pšenice velja 7 gld. 74 kr., domače 6 gld. 83 kr.; reš 5 gld. 20 kr.; ječmen 5 gld. 20 kr.; oves 3 gld. 57 kr.; ajda 4 gld. 71 kr.; proso 5 gld. 85 kr.; turšica 5 gld. 53 kr.; 100 kilogramov krompirja 2 gld. 86 kr.; leča hektol. po 8 gld. — kr., bob 8 gld., fižol 9 gld. — kr. — Goveja mast kilo po 96 kr., salo po 82 kr., špeh po 52 kr., prekajen pa 66 kr., maslo (sirovo) 84 kr., jajce 2 kr.; liter mleka 8 kr., kilo govejega mesa 64 kr., telečjega 60 kr., svinjini 68 kr., drobniško po 38 kr., — Piške po 50 kr., golob 17 kr.; 100 kilo sena 1 gld. 87 kr., slame 1 gld. 69 kr. Seženj trdih drv 7 gld. 40 kr.; mehkih 5 gld. — kr. — Vино, rudeče, 100 litrov (v skladišči) 24 gld., belo 20 gld.

Srečke

z dné 18. aprila.

Dunaj: 63 62 4 41 73.
Gradec: 83 36 53 59 35.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm
18. aprila	7. zjutraj	731.71	10.0	svzh. sl.	obl.	0.40
	2. pop.	733.99	12.6	„	„	dež
	9. zvečer	735.39	9.6	„	„	„
19. aprila	7. zjutraj	736.28	7.6	svzh. sl.	d. obl.	0.00
	2. pop.	737.14	17.6	svzh. m.	jasno	„
	9. zvečer	739.72	9.8	svzh. sl.	„	„

Odgovorni urednik J. Naglič.

Prišrudniku v Sv. Ani pri Tržiči, ilirske rudniške družbe za živo srebro, oddaje se

služba plezalca.

Prošnjiki, koji se mogó izkazati s svojim praktičnim poslovanjem in sposobnostjo pri kakem rudniku s prav dobrimi spričevali in so zmožni slovenščine in nemščine, naj svoje prošnje najdelj do dné 30. aprila t. l. pri obrtnem vodstvu gori omenjene družbe v Tržiči na Gorenjskem vložiti blagovolé. — Plača mesečna 45 gld.; prosto stanovanje, kurjava in svečava. 2—1

Moje takó priljubljeno, ne prozorno, ampak istinito vsebinsko, povsodi kot izborno priznano

univerzalno glicerín-milo

priporočam vsakemu kot najnežnejšo in zdravji kože ugajajočo umivalno milo. Isto odpravlja pri daljši porabi vse pege, kožne izpuške, preveliko kožino rudečico in podeljuje isti sploh največjo nežnost in čisto belino; komad stane 10 kr., 14 in 20 kr. — Neobhodno potrebno za umivanje otrok. Samo pristno iz tovarne (49) 12—1

H. P. Beyschlag-a v Avgspurku.

Jedina zaloga v Ljubljani pri

K. Karingerji Mestni trg št. 8.

Štajerski deželni zdravilni zavod

Rogatec - Slatina

na

Spodnjem Štajerskem

postaja južne železnice: Poličane.

Znamenita kislina trpke (glavberjeve) soli, jeklene kopelji, zdravljenje z mrzlo vodo in mlekom. Indikacija: Obolenja prebaviljavnih organov. — Komfortabelni nastanek.

Sezona od majnika do meseca oktobra.

Obrazci in naročbe na stanovanja so pri ravnateljstvu. (46) 10—1

Oznaniła

in reklame za vse časopise, strokovne novine in koledarje domačih in tujih dežel preskrbava reellno in najceneje uže celih 27 let obstoječa najstarejša firma Avstro-Ogerske v tej stroki: A. Oppelik na Dunaji (Stadt, Stubenbastei Nr. 2).

V šivanji in risanji za pri-krojevanje oblek se poučuje.

Kje? izv. se v knjigarni Kleinmayerjevi in Bambergovi na Kongresnem trgu.

Lepa prodajalnica

z izgledom na ulice in

skladišče za prevoz

sta blizu mesta na ponudbo.

Natančneje v Fr. Müllerjevi pisarni za oznanila v Ljubljani.

Prodaja jalovine.

Na graščini Višnje-Hotemež pri Zidanem Mostu so raznotere, jako lepe talice, potem nekoliko parov voli-čev, starih 1½ do 9 let, povsem pristno vzrejani, črno in rujava lisasti na prodaj.

Piccolijeva esenca za želodec

od G. Piccolija, lekarja v Ljubljani,

kakor je razvidno iz pismenih zahval in zdravniških svedoče, koje so bile izvoditelju te esence vposlane, ozdravlja želodečne in podtrebušne bolezni, grižo v črevesu, krče, želodečno in premenljivo mrzlico, zabasane telesa, zlato žilo, zlatenico, trganje po glavi i. t. d. in je najboljšo sredstvo za glistova deca.

Stekleničica 10 kr. V škatuljah po 12 stekleničic vposilja izvoditelj to esenco proti povzetji zneska 1 gold. 36 kr. Pri večjem nakupu dovoljuje se primeren rabat. (104) 15—14

Predpasniki

neprekosljivo

največja zaloga

vsake oblike, velikosti in kakovosti

prodajejo se po 25 kr. in više

pri (47) 1

J. C. Hamann-u.

V založništvu našem izišla na svetlo knjiga:

Saljivi Slovenec.

Zbirka najboljših kratkočasnic iz vseh stanov.

Nabral

Anton Brezovnik

učitelj.

12 pol v 8°. Mehko vezana stane 60 kr., franko po pošti 65 kr.

Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg
knjigotržnica v Ljubljani.

C. kr. pr. vzajemna zavarovalnica zoper škodo po ognju v Gradci.

Naznaniło.

Vsled določbe § 92 pravil vsako leto vräče se

redno društveno zborovanje

bode po ukrepu upravnega svéta z dné 9. aprila t. l.

v ponedeljek dné 18. maja 1885. l. ob 10. uri dopoludné v deželni hiši v Gradci.

To se po določbah § 94 pravil razen uže osebno povabljenih, celokupnost družstvenikov reprezentujočih društvenih poverjenikov, naznanja tudi p. n. gospodom družstvenikom s pristavkom, da so za nje posvetovanja društvenega zborovanja po § 99 pravil javna, in le vsled sklepa društvenega zborovanja mogó se posamični predmeti obravnavati v tajni seji.

Spored razpravljajočih predmetov za to društveno zborovanje je naslednji:

1.) Računsko poročilo z računskim zaključkom za 56. upravno leto 1885 in predlog gledé uporabe prebitkov.

2.) Poročilo računskih preglednikov o pregledu in stanju letnega računa za leto 1884.

3.) Proračun za upravno leto 1885.

4.) Predlog društvenega poverjenika za Kranjsko, gospoda Ottomara Bamberg, da društvo kupi hišo za zavód v Ljubljani.

5.) Volitev treh računskih preglednikov in jednega namestnika.

V Gradci dné 18. aprila 1885.

Ravnateljstvo

c. kr. priv. vzajemne zavarovalnice zoper škodo po ognju v Gradci.

(Ponatiak se ne plača.)

Tiskata in zalagata Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani.